

Tweede vervolg bestuursopdracht Transitie en transformatie jeugdhulp ZHZ

Voor u ligt de Tweede vervolg bestuursopdracht Transitie en transformatie jeugdhulp Zuid-Holland Zuid (ZHZ). In deze notitie geven we achtereenvolgens antwoord op de volgende vragen:

1. waarom dit tweede vervolg op de bestuursopdracht?
2. wat gaan we bereiken?
3. hoe gaan we dit tweede vervolg van de bestuursopdracht aanpakken?
4. wat vragen wij u te besluiten?

1. Waarom dit tweede vervolg op de bestuursopdracht?

De 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid bereiden zich gezamenlijk voor op de decentralisatie jeugdhulp per 1 januari 2015. Eerder hebben de 17 gemeenteraden twee bestuursopdrachten vastgesteld. De eerste bestuursopdracht leidde tot een gezamenlijke visie, intentionele schaalkeuze, sturingskader en inhoudelijk ontwerp. De vervolgoopdracht had als resultaat een beleidsplan, regionaal transitiearrangement en inrichtingsplan voor een gezamenlijke serviceorganisatie. De vervolgoopdracht zou ook leiden tot een verordening voor de jeugdhulptaken die de 17 gemeenten gezamenlijk uitvoeren. Dit laatste is niet mogelijk gebleken, omdat de landelijke modelverordening pas in het voorjaar van 2014 beschikbaar komt.

Inmiddels zijn we aangekomen in het jaar voorafgaand aan de decentralisatie. In dit jaar treffen de 17 gemeenten gezamenlijk de laatste voorbereidingen. Uit het beleidsplan vloeit een aantal voorbereidende activiteiten voort, die nu met voorrang worden opgepakt. Deze activiteiten leiden tot de volgende resultaten:

- a) beleidsrijk inkoopkader;
- b) aanvullende beleidskaders(*voorzover nog niet in beleidsplan opgenomen*);
- c) sturingsnotitie met uitwerking Gemeenschappelijke Regeling;
- d) verordening en beleidsregels;
- e) uitwerking beleid;
- f) leeromgeving;
- g) jeugdteam;
- h) Diagnostiek Advies Netwerk.

Met deze tweede vervolg bestuursopdracht wordt de 17 gemeenteraden gevraagd om in te stemmen met de voorgestelde voorbereidingen en een financiële bijdrage te leveren in de kosten van de voorbereidingen.

2. Wat gaan we bereiken?

In dit hoofdstuk vindt u een toelichting op de te bereiken resultaten.

a) Beleidsrijk inkoopkader

Op 30 oktober 2013 hebben de 17 gemeenten een Regionaal Transitiearrangement (RTA) aangeboden aan de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugdzorg. Vanwege onzekerheid over aantallen clients en budget is het RTA beleidsarm ingevuld. Door meer betrouwbare gegevens te verzamelen en deze te vertalen naar het regionale ontwerp van het nieuwe jeugdstelsel, kunnen de afspraken uit het RTA beleidsrijk gemaakt. Naast aanvullende beleidskaders (zie 2.b) leidt dit tot een beleidsrijke inkoopkader. Het inkoopkader bevat het regionale verdeelmodel van het budget over de verschillende onderdelen van het jeugdstelsel en aanbieders van jeugdhulp. Dit vormt de basis voor de te maken inkoopafspraken voor 2015.

Bij het opstellen van het verdeelmodel wordt rekening gehouden met de wettelijke plicht tot het bieden van zorgcontinuïteit in 2015.

Daarnaast bevat het inkoopkader een routekaart met de fasering van de transitie en transformatie in de periode van 2015 tot en met 2017. Gemeenten zijn niet verantwoordelijk voor het dekken van frictiekosten die ontstaan als gevolg van de transitie en transformatie van jeugdhulp; wel kunnen zij door middel van onder andere het faseren van de transformatie bijdragen aan het beperken van frictiekosten.

Tot slot wordt bij het inkoopkader een gekwantificeerde risico-inventarisatie gevoegd.

Vooruitlopend op het inkoopkader zijn op verzoek van het Rijk voor 28 februari 2014 regionale transitieafspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg. Om niet vooruit te lopen op het regionale verdeelmodel, is gekozen voor het bieden van een minimale budgetgarantie van 80% van de aan Bureau Jeugdzorg toegekende subsidie voor 2014. Dit komt overeen met de minimumeis die door het Rijk is gesteld. De definitieve afspraken met Bureau Jeugdzorg maken onderdeel uit van het regionale verdeelmodel.

b) Aanvullende beleidskaders

In de beleidsplannen jeugdhulp van de 17 gemeenten zijn voor een aantal thema's procesvoorstellen gedaan voor het formuleren van aanvullende beleidskaders. Het betreft:

- Een plan van aanpak voor cliëntenparticipatie in het nieuwe stelsel;
- Een set van maatschappelijke resultaten en doelen waarmee gemeenten verantwoording kunnen afleggen over de uitvoering van jeugdhulp;
- Een nota kwaliteitsbeleid;
- Een nota inkoopstrategie en –beleid;
- Een nota persoonsgebonden budget (PGB) met daarin een plan van aanpak voor PGB's in 2015 (zorgcontinuïteit en nieuwe PGB's) en een startnotitie over de doorontwikkeling van PGB's in de jaren daarna.

c) Sturingsnotitie

Er wordt een sturingsnotitie opgesteld voor de serviceorganisatie waarin de bevoegdheden ten aanzien van de jeugdhulptaken die de 17 gemeenten gezamenlijk organiseren en de door de gemeenteraden meegegeven randvoorwaarden worden uitgewerkt.

De sturingsnotitie bevat een voorstel voor de 'governance' en sturing op de jeugdhulptaken die de 17 gemeenten gezamenlijk organiseren.

Op basis van het beleidsmatige kader in de sturingsnotitie, wordt een voorstel uitgewerkt voor het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. In deze regeling wordt de formele verantwoordelijkheidsverdeling en uitvoering van gezamenlijke taken vastgelegd.

d) Verordening en beleidsregels

De Jeugdwet verplicht gemeenten tot het hebben van een verordening voor het uitvoeren van de jeugdhulp. Voor de jeugdhulptaken die de 17 gemeenten gezamenlijk organiseren, wordt een verordening met beleidsregels opgesteld met daarin voornamelijk:

- Begripsbepaling;
- Belanghebbenden;
- Onderzoek aanmelding zorgbehoefte;
- Procedure toegang zorg;
- Wel/niet ontvankelijk;
- Eventueel bemiddelingsbureau;

- Aanvraagprocedure;
- Procedure voor bezwaar en beroep;
- Klachtrecht (aanbieders en gemeenten);
- Gronden voor herziening/intrekking voorziening in bezwaar en beroep;
- Terugvordering en verhaal;
- Hardheidsclausule;
- Strafbepaling (toezicht en handhaving);
- Toekenning van zorg;
- Evaluatie.

Omdat de landelijke modelverordening nog niet beschikbaar is, kan de uiteindelijke verordening met beleidsregels afwijken van bovenstaande opsomming.

e) *Uitwerking beleid*

In de beleidsplannen jeugdhulp van de 17 gemeenten is voor een aantal thema's aangegeven dat deze in 2014 verder worden uitgewerkt. Het betreft de samenwerking tussen het jeugdteam/sociaal wijkteam binnen het regionale ontwerp van het nieuwe jeugdstelsel, met:

- Het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK);
- Het Veiligheidshuis;
- De Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- Het (passend) onderwijs;
- Huisartsen, kinderartsen en medisch specialisten die op basis van de Jeugdwet rechtstreeks mogen doorverwijzen naar jeugdhulp, zonder tussenkomst van gemeenten.

Naast het uitwerken van bovengenoemde samenwerkingsrelaties, zal een onafhankelijk kwartiermaker worden aangesteld voor de inrichting van het AMHK. Deze kwartiermaker krijgt allereerst de opdracht om een onderzoek uit te voeren naar het door Bureau Jeugdzorg en de Dienst Gezondheid & Jeugd, die nu respectievelijk het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) en het Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) uitvoeren, voorgestelde model. Dit model houdt in dat de functies advies, melding en triage onder worden gebracht bij de Dienst Gezondheid & Jeugd en de functie onderzoek bij de Gecertificeerde Instelling die ontstaat uit het huidige Bureau Jeugdzorg. Daarbij is het uitgangspunt dat melders en gemelden het AMHK ervaren als ware het één organisatie. Vervolgens wordt onder leiding van de kwartiermaker een inrichtingsplan opgesteld. Na besluitvorming hierover door de 17 gemeenten, worden onder leiding van de kwartiermaker de voorbereidingen getroffen voor de implementatie per 1 januari 2015.

f) *Leeromgeving*

In 2014 wordt gestart met de uitwerking van het regionale ontwerp van het nieuwe jeugdstelsel in de praktijk. Dit gebeurt door (delen van) het ontwerp in enkele gemeenten te implementeren. Het doel daarvan is het opdoen van leerervaringen, zodat in 2015 zoveel mogelijk onderdelen van het ontwerp daadwerkelijk van start kunnen gaan. Er wordt hiervoor een leeromgeving ontwikkeld die het leren in de praktijk binnen en tussen pilots maximaal stimuleert.

Binnen Alblasterdam is een dergelijke pilot nu in voorbereiding. Binnen deze pilot willen we "gaan werken als ware het 1 januari 2015". Veel aandacht zal liggen bij het verbinden van het jeugdteam aan de lokale infrastructuur.

g) *Jeugdteam / sociaal wijkteam*

Een belangrijke innovatie in het regionale ontwerp van het nieuwe jeugdstelsel bestaat uit de jeugdteams/sociale wijkteams. Op basis van de beleidsplannen jeugdhulp van de 17 gemeenten worden de basisprincipes voor de jeugdteam/sociale wijkteams uitgewerkt en wordt een routepad ontwikkeld voor het realiseren van de jeugdteams in de periode van 2015 tot en met 2017, vanuit het perspectief van zowel de samenwerkende jeugdhulpaanbieders, serviceorganisatie als gemeenten.

h) Diagnostiek en Advies Netwerk (DAN)

Een andere innovatie in het regionale ontwerp van het nieuwe jeugdstelsel is het Diagnostiek en Advies Netwerk. Op basis van de beleidsplannen jeugdhulp van de 17 gemeenten worden de basisprincipes voor het DAN uitgewerkt en wordt een routepad ontwikkeld voor het realiseren van het DAN in de periode van 2015 tot en met 2017, vanuit het perspectief van zowel de samenwerkende jeugdhulpaanbieders, serviceorganisatie als gemeenten.

3. Hoe gaan we dit tweede vervolg van de bestuursopdracht aanpakken?

In dit hoofdstuk vind u een toelichting op de organisatie, begroting en planning van de uitvoering van deze bestuursopdracht.

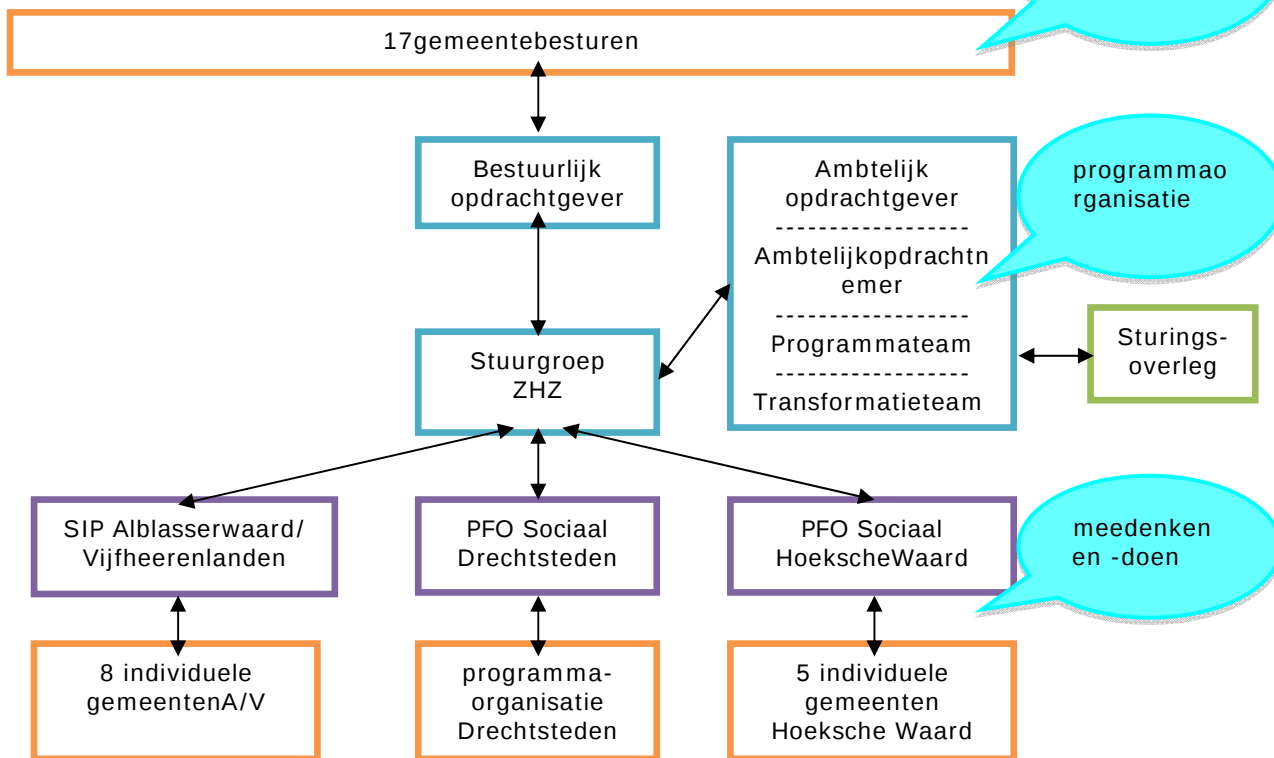
3.1 Organisatie

De voorbereidingen in het kader van deze bestuursopdracht worden, net als bij de voorgaande bestuursopdrachten, aangestuurd door de Stuurgroep Transitie en transformatie jeugdhulp Zuid-Holland Zuid. Deze stuurgroep bestaat uit twee wethouders jeugd per subregio (Alblasserwaard/Vijfheerenlanden, Drechtsteden en Hoeksche Waard). Besluitvorming vindt plaats in de 17 gemeenteraden.

Bij de uitvoering van deze tweede vervolg bestuursopdracht vinden twee belangrijke wijzigingen plaats in de organisatie ten opzichte van de voorgaande opdrachten. Allereerst wordt aan het programmteam dat bestaat uit beleidsmedewerkers van gemeenten in Zuid-Holland Zuid, een aantal projectleiders toegevoegd die werkzaam zijn bij jeugdhulpaanbieders. Op deze manier verbinden we bij de voorbereidingen beleid en uitvoering aan elkaar. De projectleiders van de jeugdhulpaanbieders werken de basisprincipes en een routepad voor de jeugdteams/sociale wijkteams en het Diagnostiek en Advies Netwerk (DAN) uit, onder de verantwoordelijkheid van de gemeentelijke programmamanager.

In het verlengde hiervan is uit de DoeTank van aanbieders en cliënten(vertegenwoordigers) een Sturingsoverleg gevormd. Het Sturingsoverleg wordt gevormd door de programmamanager van de 17 gemeenten en bestuurders/directeuren/managers van enkele jeugdhulpaanbieders. De jeugdhulpaanbieders in het Sturingsoverleg vertegenwoordigen hun collega-aanbieders door hen te informeren, raadplegen en betrekken. Het Sturingsoverleg heeft als doel het afstemmen van de voorbereidingen die gemeenten en aanbieders treffen en het aansturing van de uitvoering van de gezamenlijke voorbereidingen, zoals de eerder genoemde ontwikkeling van jeugdteams/sociale wijkteams en het DAN.

De organisatie is als volgt weer te geven:

Voorgesteld wordt de organisatie als volgt te bemensen:

Tabel 1

Rol	Verantwoordelijke
Besluitvorming bestuursopdracht	Besturen van de 17 gemeenten in Zuid-Holland Zuid
Bestuurlijk opdrachtgever	Dhr. Van der Vlies, wethouder Hendrik-Ido-Ambacht en dossiertrekker namens de 17 wethouders jeugd(hulp)
Ambtelijk opdrachtgever	Dhr. Van der Priem, directeur Maatschappelijke Ontwikkeling gemeente Dordrecht
Ambtelijk opdrachtnemer/ Programmamanager	Dhr. Peereboom
Stuurgroep	- Dhr. Van der Vlies, voorzitter (Hendrik-Ido-Ambacht) 1 wethouder namens Drechtsteden (naast Van der Vlies) 2 wethouders namens Alblasserwaard/Vijfheerenlanden 2 wethouders namens Hoeksche Waard
Transformatieteam	- Dhr. Peereboom, programmamanager - beleidsmedewerker Drechtsteden 2 beleidsmedewerkers Alblasserwaard/Vijfheerenlanden

Rol	Verantwoordelijke
	• 2 beleidsmedewerkers Hoeksche Waard • programmasecretaris
Programmateam	• Programmamanager Dhr. Peereboom • Beleidsmedewerkers van gemeenten • Projectleiders van jeugdhulpaanbieders • Stafmedewerkers (financiën, onderzoek, communicatie, secretariaat) • Juridisch adviseur(s)

3.2. Begroting

Voor de uitvoering van deze tweede vervolg bestuursopdracht zijn de volgende kosten begroot:

Tabel 2

Product / dienst	Bedrag (in €)
Personele inzet programmateam	904.333
Personele inzet staf (financien, onderzoek, communicatie)	182.970
Juridische ondersteuning	PM
Personele inzet transformatieteam	166.978
Onvoorzien (5%)	62.714
Totaal	1.316.996

Van de 17 gemeenten wordt de volgende bijdrage in de kosten gevraagd:

Tabel 3

Gemeente	Bijdrage
Alblasserdam	€ 65.850
Dordrecht	€ 212.036
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 88.239
Papendrecht	€ 81.654
Sliedrecht	€ 71.118
Zwijndrecht	€ 96.141
Binnenmaas	€ 73.752
Cromstrijen	€ 50.046
Giessenlanden	€ 55.314
Gorinchem	€ 86.922
Molenwaard	€ 89.556
Hardinxveld Giessendam	€ 63.216
Korendijk	€ 48.729
Leerdam	€ 64.533
Oud-Beijerland	€ 72.435
Strijen	€ 43.461
Zederik	€ 53.997
Totaal	€ 1.316.996

Achteraf vindt verrekening (conform de verdeelsleutel van de eerste bestuursopdracht) plaats van de ingebrachte invoeringsbudgetten per gemeente met de daadwerkelijk gemaakte kosten (tot een maximum van de ingebrachte invoeringsbudgetten).

3.3 Planning

Deze tweede vervolg bestuursopdracht wordt uitgevoerd in 2014 volgens onderstaande planning.

Tabel 4

Activiteit		Oplevering
a)	Beleidsrijk inkoopkader	2 juni 2014 aanleveren ter besluitvorming aan 17 gemeenten
b)	Aanvullende beleidskaders	2 juni 2014 aanleveren ter besluitvorming aan 17 gemeenten
c)	Sturingsnotitie	26 mei 2014 aanleveren ter besluitvorming aan 17 gemeenten
d)	Verordening	september 2014 aanleveren ter besluitvorming aan 17 gemeenten
f)	Leeromgeving	Eind 2014
g)	Jeugdteam	Eind 2014
h)	Diagnostiek Advies Netwerk	Eind 2014

4. Wat vragen wij u te besluiten?

U wordt voorgesteld te besluiten:

1. in te stemmen met het treffen van de voorbereidingen zoals opgenomen in de tweede vervolg bestuursopdracht Transitie en Transformatie Jeugdhulp ZHZ;
2. een budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van deze opdracht, zoals opgenomen in tabel 3 van deze bestuursopdracht.